

Uvnitř si přečtete: Exkluzivní zpověď železnorudského pilota Radka Johna nejen o leteckých začátcích
• Retro 2013 • Oznámení České pošty • Šumavské novinky • Ledňáček říční • Historie • Karikatury

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XIV LEDEN 2014 ZDARMA www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj www.facebook.com/ZeleznorudskyZpravodaj

Novoroční slovo železnorudského starosty

Vážení spoluobčané, novoroční přání, předsevzetí, očekávání, plány i naděje. To je typické pro začátek ledna. Zimní sezona vzhledem k ne zrovna příznivým sněhovým podmínkám je tak trochu zklamáním, ale snad se dočkáme v novém roce dostatku přírodního sněhu a nabídneme zimní radovánky našim lyžařským návštěvníkům v té pravé šumavské kvalitě.

V krátkosti se zastavím u hodnocení roku 2013 z pozice starosty Železné Rudy. Naše město je samozřejmě ovlivněno některými ne právě pozitivními jevy tak, jako celá Česká republika. Nestabilita vlád České republiky a neschopnost najít dlouhodobě udržitelné řešení pro prosperující život na Šumavě. Toto je stále, přes všechny pozitivní politické změny (a osobně si velice vážím všech proevropských změn) nepříznivou situací pro potřebný rozvoj!

Úkolem radnice je samozřejmě zajistit přirozený rozvoj naší obce a celého spravovaného území. V minulém roce se podařilo dokončit

část cyklostezky, spojující Železnou Rudu se Špičákem, tedy část projektu „Cyklostezky a turistické trasy na Železnorudsku“. Samozřejmě tento projekt musí dále pokračovat i v dalších letech – realizaci dalších částí, a to nejbližší realizací v dostavbě „Singltreku“, spojujícího špičácké sedlo se Ski & Bike areálem na Špičáku, což předpokládám, že by mohlo být předáno veřejnosti v letní sezoně 2014. Malou, ale významnou, akcí bylo otevření „Tetřeví stezky“ v loňském roce. Tato stezka nejenže vede v Národním parku Šumava, ale podává i informace o živočišnu, který je pozitivní součástí naší živočišné říše, ale hlavně předmětem bádání a následných zákazů pohybu a aktivit tolik pro Šumavu potřebných návštěvníků. Z mnoha dalších drobných akcí, které také byly realizovány z dotací, bych chtěl připomenout opravu bývalé pošty v Hojsově Stráži. Trvalé drobné investice do této budovy v majetku Města zkrášluji tuto naši část obce.

A co nás čeká v tomto roce? Kromě všech běžných úkolů jsou to již rozběhlé akce výstavby sběrného dvora, kde již byl vybrán zhotovitel, a „Rekonstrukce vodárny a výstavba vodovodu do Alžbětína“. To jsou investice, které by měly být dokončeny v roce 2014. Samozřejmě jsou připraveny i další a zastupitelstvo rozhodlo o podání žádosti o dotace. Z těch hlavních je to Návštěvnícké centrum v bývalé základní škole a zateplení školy stávající. V této chvíli je stále nedoručena realizace přestěhování mateřské školky do budovy školy a rekonstrukce hasičárny. Jedná se o potřebné finanční prostředky pro zajištění těchto akcí, projekty jsou připraveny. Rok 2014 je rokem volebním a pro další rozvoj našeho spravovaného území je připravena řada projektů v různých fázích rozpracování, které byly vytvořeny v předchozích sedmi letech, a tak další zastupitelstva budou mít připravena potřebné materiály pro zajištění rozvoje na Železnorudsku.

Tak jako v roce minulém, tak i v roce 2014, se společně se zastupiteli budu snažit „přestovat“ dobré vztahy s našimi sousedy.

Pro pospolitý život obce je velice důležitá činnost spolků a organizací, k čemuž jsou samozřejmě třeba finanční prostředky. Věřím, že pro tento rok se nám je podaří zajistit alespoň v takové výši jako v roce předchozím.

Každý začátek, a to platí o počátku roku 2014, musí být pro překonání všech nástrah dnů a měsíců budoucích spojen s optimismem. Buďme optimisty!

Michal Šneberger, starosta

Na tuhle zasněženou idylku jako na dobové fotografii stále ještě čekáme. Dočkáme se jí?

Okénko

z radnice

Příprava a realizace veřejně prospěšných projektů je nezbytností pro udržitelný rozvoj města. Vzhledem k finanční náročnosti je téměř zásadní podmínkou realizace projektů využití dotačních programů od různých poskytovatelů.

Kromě již zmíněných akcí se v loňském roce podařilo realizovat projekt „Údržby běžeckých

Slovo místostarosty pro rok 2014

tras Šumavské magistrály,“ spolufinancovaného v rámci Bílé stopy na Šumavě. Na tuto akci byl navázán projekt „Propojení běžeckých stop na Šumavskou magistrálu – ŽELEZNORUDSKO 2012/2013“, který byl spolufinancován Plzeňským krajem a umožnil propojení všech běžeckých lyžařských tras Železnorudska. Tyto dva projekty byly doplněny vytvořením tzv. Nástupních míst Bílé stopy – Železnorudsko, spolufinancovaných Dispozičním fondem z Programu přeshraniční spolupráce Cíl 3 ČR – Svoobodný stát Bavorsko 2007 – 2013.

Pro podporu činnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů obce se podařilo dokončit opravy a technické zhodnocení cisternových automobilových stříkaček v Železně Rudě a Hojsově Stráži, které finančně podpořil Plzeňský kraj. Plzeňský kraj se rovněž podílel na financování zabezpečení akceschopnosti a nákupu věcného vybavení hasičských jednotek.

Z dotačního programu na ekologické projekty v rámci schváleného rozpočtu Plzeňského kraje

pro rok 2013 bylo čerpáno na dokončenou akci – Ošetření vzrostlých stromů v centru Železné Rudy a podél původní cesty do Alžbětína.

Pro doplnění nabídky naučných stezek byla z Programu stabilizace a obnovy venkova dokončena a otevřena naučná stezka, informující veřejnost o čtyřech pohřebních místech Železnorudska.

V rámci doplnění vozového parku „technických služeb“ probíhá realizace dotačního projektu na snížení prašnosti ve městě Železná Ruda, jehož výsledkem by mělo být pořízení nového zametacího vozu z Operačního programu životního prostředí.

V letošním roce nás čeká dokončení řady běžících projektů, jejich administrace dle podmínek jednotlivých poskytovatelů, a samozřejmě příprava nových záměrů podle vyhlášených dotačních výzev.

Všem občanům přeji do nového roku pevné zdraví a mnoho štěstí.

Milan Kříž, místostarosta

Na Železnorudsku začal platit zákaz požívání alkoholu a drog na veřejném prostranství

Zastupitelé města Železná Ruda se na svém zatím posledním zasedání dne 4. 12. 2013 usnesli vydat novou obecně závaznou vyhlášku. Vyhláška č. 22/2013 vymezuje místa veřejného prostranství, na nichž se zakazuje konzumace alkoholických nápojů a jiných omamných a psychotropních látek. Vyhláška si klade za cíl zabezpečit veřejný pořádek a směřovat tak k ochraně před škodami na zdraví působeními alkoholem, a to zejména u dětí a mladistvých. Veřejným prostranstvím se obecně rozumí všechna náměstí, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící k obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

V územních obvodech města Železná Ruda se zákaz požívání alkoholu a drog konkrétně vztahuje na celou třídu 1. máje (včetně veřejně přístupné plochy za ZKD určené k parkování), Klostermannovo ná-

městí, a vždy na okruh 100 m od školy a školky, dětského hřiště, nákupního centra Kryštof, hřbitova a označnicku autobusové zastávky.

Zákaz konzumace alkoholu se nevztahuje na prostory zahrádek a předzahrádek, umístěných u restaurací, cukráren a kaváren, provozovaných v souladu s platnými právními předpisy. Dále na dny 31. prosince a 1. ledna a na akce pořádané nebo spolupořádané Městem Železná Ruda nebo probíhající s jeho souhlasem. Tato výjimka však neplatí pro požívání jiných omamných a psychotropních látek. Jakékoliv jednání v rozporu s touto obecně závaznou vyhláškou bude posuzováno jako přestupek ve smyslu zvláštních předpisů. Tato obecně závazná vyhláška nabyla účinnosti patnáctý den po vyhlášení, tj. 19. prosince 2013.

LCK

Zrodila se nová moderátorská hvězda

Iron Jam 2013 přilákal neskutečně davy lidí a potvrdil to, že v Richardu Brožovi ze Železné Rudy narostla nejlépe placenému českému moderátorovi Leoši Marešovi zdatná konkurence. Nejenže se šestadvacetiletý sympaták z Harakiri Gangu (anglicky přezdívaný Richie) nebojí barev, adrenalinových sportů, upřednostňuje lyže před snowboardem, ale především disponuje příjemným melodickým hlasem a perfektní výslovností. Několik hodin takřka v kuse moderoval největší akci konce právě uplynulého roku. A to už vyžaduje jistou dávku zkušenosti a zběhlosti v oboru. Vždy byl v obraze a dobře podaným humorem, jenž nemohl nikoho urazit, pohotově okomentoval jakoukoliv nastalou situaci. Bezprostředním slovním projevem dokázal zaujmout všechny diváky napříč věkovým spektrem. Mladší bratr redakčního kolegy Filipa Brože je zkrátka borec.

Více též na str. 15.

LCK

Richard Brož při moderování akce Iron Jam 2013, Foto fb

INFORMACE ČESKÉ POŠTY

Vážení spoluobčané,

ČESKÁ POŠTA, s.p., v důsledku plošné reorganizace a vzniku nové dodejny Depo Klatovy 70, oznamuje trvalou změnu hodin pošty Železná Ruda pro veřejnost, ke které dochází od ledna 2014.

Tato změna přináší i snížení počtu přepážkových pracovníků, a proto v dopoledních hodinách zůstává provoz stejný a ke změně dochází v odpoledním provozu, který se posouvá o hodinu.

Nové hodiny pro veřejnost jsou:

**pondělí až pátek 8–11, 12–16 hodin
sobota a neděle zůstává bez provozu**

Zároveň tímto nastává změna v organizaci doručování všech zásilek a balíků a to taková, že od února 2014 k vám nebudou již doručovat vám všem známé tváře místních doručovatelů, ale této povinnosti se zhostí motorizovaní doručovatelé nové dodejny. Pro vás všechny se tím ale v praxi nic nemění. Všechny doporučené zásilky a balíky, které vám nebudou pro nepřítomnost doručeny na vaši adresu, budou stejným způsobem jako doposud uloženy zde na poště v Železně Rudě. Tentýž den budete mít možnost si je již od 15 hod. vyzvedávat a od následujícího dne, až po celou dobu úložní doby, vám budou k dispozici na naší poště v hodinách pro veřejnost.

Doručovací adresa pro Železnou Rudu zůstává stejná, s poštovním směrovacím číslem 340 04.

Uživatelé, kteří mají zde na naší poště pronajaté P.O.Boxy a poštovní přihrádky, budou mít od února 2014 všechny denní zásilky k dispozici pro vyzvednutí až od 9 hod.

Ráda bych také touto cestou reagovala na všechny spekulace, které po Železně Rudě kolují, ohledně obav o uzavření a zrušení pošty v Železně Rudě. Pošta v Železně Rudě se uzavírat nebude, a ani se o tomto kroku NIKDY neuvažovalo. Všechny obavy tohoto typu jsou zbytečné.

Česká pošta má rozsáhlou nabídku služeb:

Prodej papírenského zboží, hraček, apod.

Poskytujeme **CzechPoint** (výpis z rejstříků trestů fyzických i právnických osob, katastru nemovitostí, obchodního rejstříku, ověřování podpisů a listin, konverze dokumentů, agendu datových schránek, certifikáty, výpis z bodového systému řidičů a další).

Spolupracujeme s několika partnery. Hlavním partnerem je **Poštovní spořitelna**, a. s., která je plnohodnotným finančním subjektem jako všechny ostatní banky.

Pro **Českou pojišťovnu a.s.** uzavíráme různé formy životního i penzijního pojištění, spoření jak pro dospělé, tak děti a celé rodiny, pojištění aut, domácností, nemovitostí a úrazů. Pro **Českomoravskou stavební spořitelnu**, a. s. a **Raiffeisen stavební spořitelnu**, a. s. též uzavíráme všechny formy spoření.

Samozřejmě je možné si nezávazně u nás nechat vypracovat jakoukoliv smluvní nabídku. A na požádání zajistíme i odborné poradenské služby se specialisty všech uvedených partnerů.

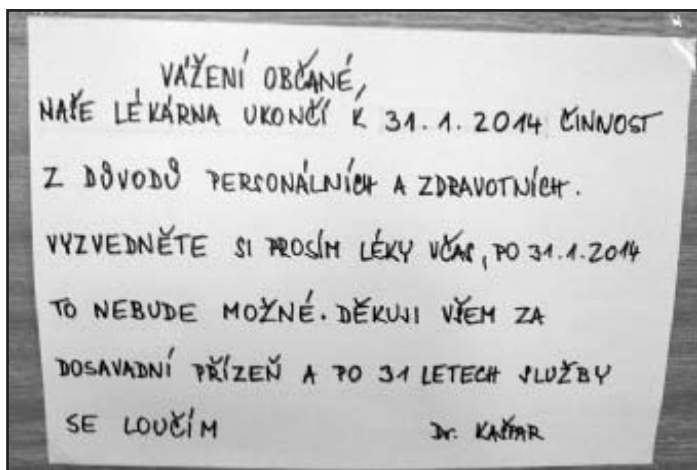
Na závěr bych vám chtěla jménem všech zaměstnanců pošty dodatečně popřát hodně štěstí, zdraví a úspěchů v roce 2014.

Hana Podlešáková, vedoucí pošty Železná Ruda

Zaměstnanci České pošty, s.p., pobočka Železná Ruda, zleva: Božena Bejdáková, Hana Podlešáková, Daniela Matušová, Marie Kohoutová a Josef Viliš

Železnorudská lékárna „U Sněžného orla“ se loučí...

PharmDr. Petr Kašpar byl na Železnorudsku po dlouhá léta špičkou ve svém oboru. Tímto mu velmi děkujeme za jeho ochotu, cenné rady a informace.

-red-

Nad dotazy čtenářů

Proč má Železnorudský zpravodaj pokaždé jinou barvu?

Nápad barevně odlišit každý měsíc titulní a finální stranu ŽŽ má své opodstatnění. Zpravodaj lépe vypadá a lidem se snadněji rozlišuje. Je-li ŽŽ někde k dispozici, podle barvy už na dálku starší čtenáři i bez brýlí rozeznají, zda se jedná o výtisk, který už četli, nebo o nové číslo. Mimoto nám jde nově také o to, aby barva vhodně korespondovala i s aktuálním ročním obdobím.

LCK

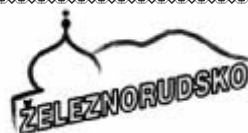

Obůrka na Srní se pomalu zaplňuje jeleny ...

Železnorudsko Vás baví!

Kalendářní přehled akcí – zima 2013/2014

	Akce:	Kontakt:	Pořadatelské místo:
18. 1.	Veřejné závody v obřím slalomu – KISS Proton CUP - především děti ocení první ročník závodu v obřím slalomu, bohatý doprovodný program	736 611 798	SA Belveder, RÁDIO KISS PROTON, Belveder, 9.00
25. 1.	Zlatá lyže Šumavy - Krajský přebor v běhu na lyžích		SC Plzeň, Belvedér
25. 1.	Den na sněhu s Hitrádiem FM+ - zábavný den pro děti se soutěžemi s moderátory Hitrádia FM+	376 397 167	SKI&BIKE areál Špičák
25. - 26. 1.	Šumavský pohárek č. 2, 3 - seriál tradičních závodů, alpské disciplíny, žactvo	736 670 876	SA Špičák/SKI&BIKE areál Špičák
26. 1.	Belvederská lyže - veřejný závod v běhu na lyžích, trasy 300 m – 15 km. Závod je součástí Krajského přeboru v běhu na lyžích.	720 573 406	TJ TATRAN/Belveder
1. 2.	Eskymácká olympiáda - sportovně – zábavně odpoledne pro děti i rodiče pořádají tradičně hojsovečtí hasiči	376 361 227	SDH H.Stráž, Hasičská zbrojnice
1. - 2. 2.	Rockové lyžařky - dvoudenní akce Rock Radia Šumava	376 397 167	SKI&BIKE areál Špičák
2. 2.	Na Hromnice na sněžnice - na sněžnicích přes Čertovo jezero za Rockovými lyžařkami na Špičák...	376 397 033	Město Železná Ruda, ITC
2. 2.	Šumavský pohárek č.4 - seriál tradičních závodů, alpské disciplíny, žactvo	603 746 614	Slavoj Plzeň/Špičák
5. - 8. 2.	S ČT Sport na vrchol - celorepubliková akce s možností vyhrát soustředění s reprezentací ČR v lyžování...	376 397 167	SKI&BIKE areál Špičák
8. - 9. 2.	Šumavský pohárek č. 5, 6 - seriál tradičních závodů, alpské disciplíny, žactvo	724 524 652	TJ Tatran Žel.Ruda/Pancíř
15. - 16. 2.	Závody ÚKZ - alpské disciplíny, dospělí, starší a mladší žactvo	604 204 434	SK Arnika/SKI&BIKE areál Špičák

Dlouhodobé akce, výstavy a expozice na Železnorudsku

Historické motocykly – stálá expozice v Zámečku v Železné Rudě

Historie lyžování na Železnorudsku – stálá expozice v Zámečku v Železné Rudě

Český kráter – stálá geologická expozice v Zámečku v Železné Rudě

Pivničkovo a Křemelníckovo království – provozní doba: XI-XII: mimo provoz, I-IV: St, So, Ne, 10 – 16

Akce „NEPTUN“ – výstava k největší mystifikaci z období studené války, nález beden s tajnými nacistickými materiály v Černém jezeře...
– Muzeum Šumavy Železná Ruda, výstava potrvá do září 2014

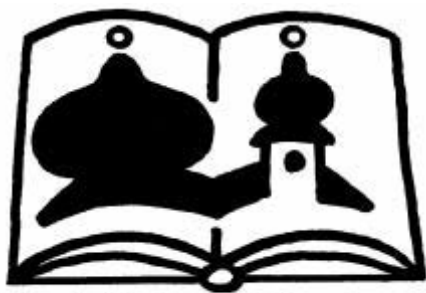
Šumava na fotografiích Vladimíra Korbela – výstava v ZŠ K.Klostermanna, do 31. 1. 2014

/Upřesnění k akcím, příp. jejich doplnění, naleznete v Železnorudském zpravodaji, na Facebooku ŽŽ nebo na www.sumava.net/itcruda/
ITC Ž.Ruda, tel./fax: 376 397 033, e-mail: itcruda@sumava.net

20. prosince byl pořádán v ArberLand-Halle, v Bavorské Rudě koncert kapely The Beatles Revival. Bylo to téměř dvouhodinové vystoupení jedné z nejlepších revivalových kapel v Evropě. Ač návštěvnost nenaplnila očekávání pořadatelů, snad všech 200 návštěvníků se výtečně bavilo u starých klasických hitů kapely The Beatles. Sami členové byli velmi mile překvapeni, kolik lidí na jejich hity tančilo, a řekli, že se jim to nestává ani na vystoupeních s dvakrát větší návštěvností. Kdo tuto akci nenavštívil, může litovat.

Text a foto: fb

Městská knihovna Železná Ruda

Mili čtenáři a návštěvníci železnorudské knihovny, doufám, že jste si v klidu a pohodě užili vánoční svátky, ve zdraví přečkali silvestrovskou noc a do nového roku vykročili pravou nohou.

I v roce 2014 na vás čeká v knihovně nejen spousta krásných, nových knih (hned v lednu zde naleznete např. knihy: Kde je kulhavec? – J. Creasey, Krvavá Mary – A. Stainforth, Anděl s druhým křídlem – J. Prošková, Gejša se smaragdovými očima – J. Bacarr a také knihy pro děti: Jak Krakonoš s Trautenberkem vedli válku, Pohádky o čarodějnicích, Příhody Bořka Stavitele a mnoho dalších), ale i nových časopisů. Ty byly vybrány na základě ankety, která pro dospělě probíhala poslední dva měsíce roku 2013 v knihovně a děti z prvního i druhého stupně ji vyplňovaly při návštěvě v Týdnu žele-

Měsíc s Jamesem Pattersonem a nové časopisy

znorudské knihovny. Tato anketa bude probíhat i v roce 2014. Časopisy se dají totiž kdykoli obměnit, takže čím více vás anketa v knihovně vyplní, tím bude jasnější, o který časopis máte opravdu zájem.

Pro malé čtenáře bude tedy v knihovně od nového roku připraven časopis **Pro Hockey**, pro menší čtenářky **Monster High** a pro větší čtenářky časopis **Bravo**. Samozřejmě Čtyřlístek pro naše menší i větší zůstává. Ženy v knihovně najdou nově **Joy** a **Pošli recept**, časopisy Bydlení a Story zůstávají. Muži se mohou těšit na **Maxim**. Ráda bych upozornila, že je to nejčtenější a nejprodávanejší pánský časopis životního stylu u nás. Pro všechny pak bude připraven **Receptář prima nápadů**.

Nově také bude v knihovně probíhat akce **Měsíc s ...** Co to znamená? Vždy od poloviny měsíce (abyste si stihli předem přečíst v novém Železnorudském zpravodaji, s jakým autorem či tématem bude aktuální měsíc) budou k zapůjčení na vyčleněném místě staré i nové knihy od jednoho (např. Nora Roberts, Jonathan Kellerman a další) či více autorů na stejné téma (např. severské detektivky, arabské ženy, ...).

Začínáme tedy 15. 1. 2014 **Měsícem s J. Pattersonem**. James Patterson patří k nejlepším spisovatelům poslední doby. Napsal sérii knih s detektivem/psychologem Alexem Crossem,

z nichž například dvě byly zfilmovány v hlavní roli s Morganem Freemanem.

Další řadou jsou příběhy „Woman's Murder Club“ (Ženský vyšetřovací klub). Na základě těchto románů vytvořila americká televizní stanice ABC seriál. Může se pochlubit přízviskem nejprodávanejší světový spisovatel detektivek.

Kromě knih, které jste si od tohoto autora mohli v knihovně již dříve zapůjčit, jsou pro vás přichystané samozřejmě i knihy nové (např. Devátý soud, Desáté výročí, Jedenáctá rozhodne, Podraz, Pohlednice smrti, Mistrovský tah, Uvidíš, zemřeš, včetně nejnovějšího dostupného titulu Provinilé manželky). Na titul Zabít od Alexe Crosse si budeme muset ale ještě počkat.

Závěrem bych čtenáře, kteří si rezervují knihy, ráda upozornila, že zarezervovaná kniha na ně bude po odevzdání předchozím čtenářem čekat jen 14 dní! Pokud si ji nevyzvednou (oznámení přijde e-mailem), bude půjčena dalšímu rezervujícímu čtenáři, nebo bude vrácena zpět mezi půjčované knihy. Stávalo se totiž velice často, že si čtenáři rezervovali novinky, o které byl velký zájem, ale nevyzvedli si je. Knihy tak zůstaly nevyužity a čekalo se na ně dlouhé týdny. Děkuji za pochopení.

Aneta Šárka Šebelíková

Ze školy i za školou • Ze školy i za školou

Ředitelský šuplík

V lednovém šuplíku tradičně hodnotím uplynulý rok. Mám pocit, že starý rok byl náročný a potom po 12 měsících zjistím, že právě uběhlý rok byl ještě náročnější. Stále zvyšujeme výkony, nároky i ceny. Šplháme stále výš, abychom obstáli. Doufám, že jsme si pořádně uvázali dračí smýčku a nespádneme do nějaké hluboké propasti.

Škola je službou rodičům s cílem vzdělávat a vychovávat jejich děti. Vše ve škole musí být podřízeno tomuto cíli. Naše škola se tohoto náročného úkolu v minulém roce zhostila na výbornou. Samozřejmě, že jsme na to nebyli sami. Nejvíce nám pomáhají rodiče, trvalou podporu máme od zřizovatele – Města a zastupitelů. Na bedrech zřizovatele leží tíha financování provozu školy. Zejména náklady na energie tvoří většinu rozpočtu školy. Dále financuje drobné opravy budovy a povinné odborné revize. Na běžnou modernizaci současných technologií, podporujících plnění hlavního cíle, nezbývají žádné prostředky. Proto si škola musí finance zajistit z dotací či jiné podpory. Před dvěma roky škola získala podporu od EU ve výši 950 000,- Kč a letos školní činnost podpořily Plzeňský kraj a Lesy České republiky. Snad se nám v nastupujícím roce podaří získat prostředky na další modernizaci výukových technologií, jako jsou interaktivní tabule či dataprojektory.

V současné době jsme inovovali školní vzdělávací plán, který uvádíme do výuky. Na učitele jsou stále vršeny další úkoly, týkající se výuky, příprav a hlavně komunikace s ro-

diči. Děti, školáci jsou stejní, ale doba se rychle mění a s ní se rychle mění rodiče. Učitelské povolání je krásné, práce s dětmi je tvořivá, pestrá a obohacující. Na základě těchto získaných indicií se těším na další spolupráci s učiteli školy a školky, s provozními zaměstnanci, rodiči a zastupiteli v novém roce. Všem přeji za sebe a zaměstnance školy hodně lásky, štěstí a zdraví!

Ctirad Drahorád

ŘEDITELNA

ZŠ Karla Klostermanna v Železné Rudě

Ze školy i za školou • Ze školy i za školou

Nostalgické školní ohlédnutí za Vánocemi a vánoční besídkou 2013

Vánoce jsme prožívali každý jinak a po svém. Někdo je oslavil během tří svátečních dnů, někteří z nás si vánoční atmosféru vpustili do domácnosti i do duší již první adventní nedělí. Atmosféra tajemného svátku se jako každý rok dostala i do školního prostředí, do mysli nezletilců, i nás, dospělých. Škola se najednou stala jednou velkou rodinou, kde se kromě běžného provozu zdobilo, vyrábělo, netrpělivě se očeká-

val Mikuláš s čerty a anděly, zpívaly se koledy, četly se šumavské pověsti a vyprávělo se, jaké se kdysi dodržovaly vánoční tradice. I když se může zdát, že jsme nic nového a převratného v tom vánočním povídání a snažení už nevymysleli a na nástěnce se objevila stejná hvězda jako v minulých letech, byly ty Vánoce přesto jiné. Neopakovatelné.

Kolegyně perníkářky měly ty nejsladší perníčky s nejdokonalejším zdobením, kolega neperníkář přinesl na ochutnání ten nejmedovatejší medovník, prvňáčci byli nejužasněji zamazaní od čertovského uhlí, šestáci psali paní Zimě o více sněhu (snad je vyslyší), chodbami zněly nové tóny křesťanských skladeb při nácviku vánoční besídky. Ta měla kromě tradičně namixovaných vanilkových příchutí i příchut' mezinárodní. Hlavní aktéři – žáci 2. stupně, v roli divadelníků, tanečníků, porotců a zpěváků, byli jednoznačně skvělí. Vyzařovala z nich obrovská míra nadšení, adventního relaxu (a v některých předcházejících dnech i dávka klasického stresu) a zároveň i obrovská míra zodpovědnosti, aby byl výsledek co nejlepší. Zaslouženě byli odměněni gratulacemi a velkou pochvalou. Povedeným vystoupením potěšili své blízké, spolužáky, učitele a všechny, kteří si našli čas a přišli se na ně podívat.

S příchodem Tří králů Vánoce definitivně odešly a my je zase na rok zavřeli do krabic a odnesli do sklepa nebo na půdu. Je ale přirozené, že i z těch loňských, prožitých u nás ve škole nebo u vás doma, přece jen nějaké střípky zůstaly. Ať je rok 2014 pro každého složen z nevšedních, pestrobarevných a neopakovatelných krásných střípků!

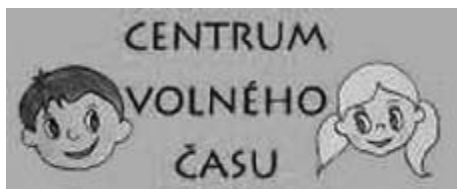
*Za učitelský sbor
Eva Hladíková*

Hvězdnou porotu ze Švédska představuje zleva Tereza Fischerová, z Velké Británie Zuzana Kulhánková, porotce z Polska zahrál Karel Bachroň, Rusko zastupovala Natálie Vlachová a Japonsko měl na starosti Marek Vidlák

Režisérka a autorka vánočního představení Eva Hladíková (vpravo), s autorkou počítačových prezentací Michaelou Veselou

Vánoční čas je, věřím, že určitě pro děti, bohužel již minulostí a s koncem prvního školního pololetí přichází CVČ opět s nabídkou kroužků a aktivit na II. pololetí školního roku 2013/2014. Tedy:

Němčina s Andreou bude fungovat i nadále. Uvažujeme, kromě skupiny pro mladší a starší dětské němčináře, rozšířit ještě o skupinu pro dospělé. Koordinátorkou výuky je nadále Jitka Pourová.

Výtvarný kroužek s keramikou jednoznačně oslovil, a tak bude pokračovat i nadále každý čtvrtek od 14.00 do 16.00 hod. Lektorkami jsou Kateřina Strnadová a Miluška Amortová.

Předškoláček – výtvarný kroužek pro předškolní děti. Lektorkou je Miluška Amortová.

Tvořivé večery pro ženy jsou aktivitou, která také bude pokračovat. Termín konání dle dohody s přihlášenými ženami. Lektorkami jsou Miluška Amortová a Kateřina Strnadová. Tyto tvořivé večery si v naší nabídce našly svoje místo. Prál bych Vám zažít atmosféru takových setkání, která je plná pohody, klidu a krásných výrobků. Víím to. Účastnil jsem se, pravda, jako netvořivý muž, ze zvědavosti párkrát. A právě

Zájmová nabídka s inovacemi pro druhé pololetí školního roku

matky - aktérky přišly s dotazem, proč neuděláme tato setkání jako setkání tvořivých žen a jejich dětí? A proč ne?! Proto pro ty z vás, které by měly zájem, chceme tuto formu otevřít. Prosím, informujte se u Milušky Amortové a Kateřiny Strnadové.

Všechny zmíněné aktivity se budou konat v prostorách CVČ v místní ZŠ. Přihlášky pro nové zájemce z řad předškoláků a školáků budou rozdány v tištěné podobě v MŠ a ZŠ během ledna.

Sláva Kulich, CVČ Železná Ruda

Zatím si rys ostrovid moc sněhu neužil

Vážení čtenáři,

pouhý jeden výjezd a jinak klid, a to i během silvestrovských a novoročních oslav, to jsme tu ještě neměli. Takže vám přejeme stejné vykročení do nového roku, tedy v pohodě, poklidu a bez nutnosti naší pomoci vám.

Události za měsíc prosinec 2013

1x technická pomoc

3. 12. 2013 – K jediné události jsme vyjeli během prosince, a tou byl transport pacienta do vozu dopravní zdravotnické služby na Hojsově Stráži. Sanita nemohla těžkým a zasněženým terénem pro pacienta dojet, a proto byl přivezen naproti sanitě pomocí našeho terénního vozu.

Uplynulý rok

Sice se jedná jen o hru čísel, ale pro někoho to může být zajímavé porovnání.

Událost / Měsíc	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	Celkem
Požár							4	2	1				7
Dopravní nehoda			2	1		1		1	3	1			9
Technická pomoc	4	4	2	5	1	8	5	15	9	2	1	1	57
Únik látek		2	1	1	2		1				1		8
Planý poplach		1	1					1					3
Celkem událostí	4	7	6	7	3	9	10	19	13	3	2	1	84

Zásahy za předchozí roky

Událost / Měsíc	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dopravní nehoda	15	20	14	17	17	17	20	21	7
Požár	4	4	6	14	10	5	2	7	9
Technická pomoc	74	96	61	32	47	82	91	58	57
Únik látek	7	22	22	12	8	5	15	7	8
Živelná pohroma		15	23	12					
Ostatní		2	2	1	1	3	4	1	3
Celkem	100	159	128	88	83	112	132	94	84

Závěrem musíme opět poděkovat Městu Železná Ruda a jejímu zastupitelstvu, která opět našla nemalé finanční prostředky na provoz naší jednotky. Navíc nyní dochází i k obměně zásahových obleků, přileb a dalšího vybavení, nutného pro naši činnost.

Zpravodaj: Filip Brož

RETRO 2013

Město Železná Ruda dostalo novou vlajku a městský znak

Byla dokončena naučná stezka kolem Železné Rudy

Sníh a oheň na Weissově louce aneb "Generace spojují"

125. výročí narození a 90. výročí úmrtí šumavského spisovatele Karla Klostermanna

První krajská soutěž ve vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel jednotkami dobrovolných hasičů, kde se vítěz nominoval na mistrovství České republiky. Naše Železnorudské družstvo skončilo druhé.

Tradiční železnorudské slavnosti, které se poprvé konaly za spoluúčasti sousedů z Bavorské Rudy

Městu se podařilo vybudovat několik nových cyklostezek, které vzbudily velký ohlas

Odhalení hraničního kamene v rámci Rysích slavností přišel podpořit i dobrý voják Švejk

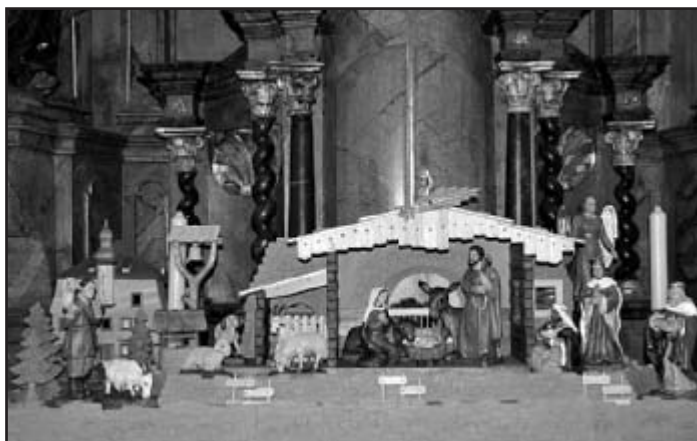
RETRO 2013

Město Železná Ruda navázalo rozhovory o partnerství s městem Zerneš ve Švýcarsku

Železnorudský smíšený sbor sklízел úspěchy i při návštěvě Anglie

Z finanční sbírky z radnice, od občanů a přátel našeho města byl vyřezán nový betlém, který je umístěn v kostele, a stále se rozrůstá

Takhle se slavil konec roku 2013 v Železné Rudě

Na skok do Bavorska • Lyžařské areály 2014

Minule jsme vám poskytli kompletní seznam lyžařských areálů v Železné Rudě a okolí. Katastrofální sněhové podmínky ale zaviniily, že se některé vleky ani nerozjely. Nezbyvá než doufat, že nám to zbytek zimy vynahradí... Tentokrát se podíváme k sousedům.

Areál	www	Tel. kontakt	Možnosti, zajímavosti
Velký Javor (Německo)	www.arber.cz	(0049) 0 99 25 / 94 14 - 0	1x 6-kabinka, 2x 6-sedačka, 2x vleky, dětský. Provoz: 8.30 – 16.00 hod. Parkoviště zdarma, občerstvení, toalety. Lyžařská škola, půjčovna lyží, Ski servis. Sáníkařská dráha. Večerní lyžování st a pá: 18.00 – 21.00 hod. Sezónní permanentka dospělí: 280€ (7560,-) / děti (do 12let) 130€ (3510,-) / mládež (13-16) 180€ (4860,-) Připravil fb

Zimní pohled na Gr. Arber/Velký Javor, Foto fb

Záběr z výšky na sjezdovky našeho Ski & Bike areálu Špičák, Foto fb

Žijí mezi námi – Radek John

Pilotem srdcem, tělem i duší

Radek John je stálým obyvatelem Železné Rudy bezmála 45 let. Jeho maminka Marie se narodila v Hamrech, tam uprostřed zatopené přehrady. Otec Josef sloužil na rotě Hamry od roku 1963 jako voják z povolání. V roce 1965 se budoucí manželé Johnnyho seznámili a o dva roky později se přestěhovali do Železné Rudy. Syn Radek se narodil 25. 10. 1969 ve Slaném. Chlapíka, kterému sudičky daly do vínku odvahu, dobrodružnou povahu a touhu létat, nejčastěji zahlédnete ne v ulicích našeho města, nýbrž při pohledu do oblak. Stačí, když vašim uším neunikne jemné vrčení motoru jeho tandemové tříkolky. Často a rád se totiž mění v pilota Johnnyho, za příznivých povětrnostních podmínek vytrvale krouží nad Šumavou a Bavorským lesem a pořizuje nádherné snímky z ptačí perspektivy. Počínaje únorovým číslem se s nimi budete pravidelně setkávat i na stránkách Železnorudského zpravodaje.

„Bydlím tu na Hladovém vrchu, takže už to hovoří za vše, že kromě letadla, rodinného domu, devizového konta, chaty na Orlíku, 15ti metrového hausbótu, dvou aut, stavební firmy v Německu, pár přístávacích pozemků i v zahraničí a několika závistivých kamarádů nemám vlastně nic,“ říká muž, jehož poznávacím znamením je nadto velmi svérázný smysl pro humor a neskutečný nadhled. I ten nejspíš pramení z dlouhodobého pobytu ve vzduchu.

Dříve Johnny létal hlavně na jaře, v létě a na podzim. Teď si na své éro konečně přidělal lyže, takže létat bude hojně už i v období zimy. „Létání tady na Šumavě je docela náročné na ideální podmínky, ale když to vyjde, tak to stojí zato,“ briskně shrne hovor na téma počasí.

Testovacím co-pilotem prvního zimního letu se shodou okolností v prosinci stal redakční kolega Filip Brož. Jeho fotografie, pořízené během letu, si můžete prohlédnout na Facebooku Železnorudského zpravodaje.

Rodina mu fandí

Kromě létání pilot Johnny nepohrdne dobrou muzikou a dobrým pivem, hraje na kytaru a skládá osobitě písně. Špatnou zprávou pro letuchtivé fanynky je, že velmi šťastně rozvedený a znovu šťastně zadaný železnorudský pilot tvoří nejen tandemový letecký pár s osmadvacetiletou přítelkyní Radkou z Prahy. Že jim to klapě, dokazuje i podzimní zisk nejcennější medaile v motorovém tandemovém létání v Jaroměři. Pro Johnnyho neobyčejnou zálibu mají pochopení rodiče i mladší

Radek John se raduje po vítězství na mistrovství ČR v tandemu

sestra Lenka s rodinou. Maminka si už na vzdušné hobby svého syna zvykla, ač se na něj dívá z uctivé dálky. Když ale Radek udělá nízký přelet nad domem, mává celá rodina. Nahoru do vzduchu je prý nedostane ani heverem, takže vážně uvažuje o tom, že všichni od něj k narozeninám obdrží jako dárek vyhlídkový let.

Zájemce o tandemový let z řad kurážné veřejnosti pilot Johnny rozhodně neodmítne. Létání má však svoje přísná pravidla. Do tandemu může vzít jen ty, kteří mají pro strach uděláno, a vejdou se spolu s ním do předepsané letové váhy. Zatím nejstarším pasažérem byl třiasmdesátiletý pán, jemuž se moc líbila známá krajina u Hoštice u Volyně z ptačí perspektivy. Let zvládnul a ihned po přistání si rezervoval další... Prvenství mezi nejmladšími pasažéry, kteří s Johnnym dosud letěli, drží jeho mladší dcera Sára. Ta brzy oslaví 14. narozeniny. Že se potatila, dokázala už jako ani ne tříletá, když s tátou Johnnym na dovolené v Africe na vlastní žádost absolvovala několik letů s padákem. Prožila s ním taky plno závodů a sletů a rozhodně při nich neseseděla na zemi. Starší syn Robin letos oslaví 23 let. I on už má nějaký ten let za sebou. Je dospělý, s vlastním životem. S tátou-pilotem se občas vídá na pivku.

Bydliště v Železné Rudě by Johnny neměnil: „Je tady nejkrásnější politání a z výšky se sem tam nějaký ten nepořádek ztratí.“ Mnohoznačně k tomu dodává, že mnohdy zahlédne až neuvěřitelná panoramata...

Zajímá-li vás, kdy a jak se Radek John dostal ke vzdušnému koníčku, přečtěte si také následující řádky. A až nad vámi pilot Johnny zase někdy přeletí, neostýchejte se této ikoně železnorudského letectví zamávat. Uvidíte, že vám pozdrav oplátí a den bude pro vás i pro něj hned hezčí.

Lucie Charlotte Kopecká

Vítězný tým, který loni v Jaroměři získal zlatou medaili v tandemovém motorovém létání: Radek John alias pilot Johnny a Radka, jeho partnerka v životě i na tandemu, na snímku s psí baronkou Bridge Long von Dobrowitz, tandemovým pozemním personálem a dohledem nad proviantem

Žijí mezi námi – Radek John

Fejeton • O prvním letu

**Memento železnorudského Radka Johna
aneb Exkluzivní zpověď o tom, jak to všechno
začalo...**

To vám bylo onehdy asi tak v roce 1995, kdy se mně dostal do ruky časopis s inzeráty Anonce a na stránce Hobby jsem našel článek: „Prodám hadraplán!!“ Málem jsem spadnul ze židle a vzpomněl jsem si na komedii Bolka Polívky a hlášku: „Cože?! Prodat můj hadraplán?!“ Ten text mě dostal. Musím to mít! Táhl mě to jako magnet, aniž bych věděl, o co vlastně jde. Po krátkém telefonu s majitelem jsem vyrazil k Pardubicím na letiště. Počasí ten den nebylo moc příznivé na létání, a tak se mně trochu ulevilo, že nebudu muset do vzduchu. K večeru jsem dorazil do cíle. Před letištěm stála nablýskaná tříkolka a v pytli za ní složený padák. Nenalézal jsem slov. Nikdy jsem nic takového neviděl. A tohle že by mě mělo unést?! Po krátké instruktáži a předvedení silně kouřícího leteckého motoru zahraniční značky TRABANT jsem se ujistil, že potřebuji lepší pojistku. Ještě jsem dostal pár rad na závěr a videokazetu s podrobným návodem, jak na to. Vyrazil jsem k domovu sice o pár tisícovek lehčí, ale na pocity, které se mi honily hlavou, by nestačil ani kamion. Jak to vlastně letí a kde to prubnu?

Detailní záběr na vítěznou tandemovou tříkolku Radka Johna, s tuningem motoru Rotax 582, výkon 65 koní. Je postavená na zakázku pro pořádné piloty, nosnost 300 kg.

Radek John tak, jak ho na Železnorudsku vidáme nejčastěji - ve vzduchu...

Dorazil jsem domů, tátovi vyhodil z garáže jeho miláčka značky Ford a s leteckým pozdravem „Vzhůru dolů“, jsme začali vykládat éro. Již skládání z káry si vyžádalo první oběť. Otec, držící zadní část konstrukce, uklouzl na sněhu a zlomil si pravou nohu natříkrát. To to létání pěkně začíná! Tehdy jsem pokřtil tříkolku na KRVAVOU MARY.

Asi po 50 zhlédnutích videokazety, popisující let, jsem se rozhodl k prvnímu startu, ale pořád to nějak nešlo. Špatný vítr, počasí, chybějící palivo a křik majitele pozemku nepřály mým letovým plánům. A pak to přišlo! Kamarád mně řekl, že viděl takovýchto pár hadraplánů poletovat nad Staňkovem a že tam dělají slet. Srdce se mi rozbuřilo. Že by se mně dávná touha létat vyplnila? Už jako dítě jsem stavěl plastové modely, větřoně, motorová éra, avšak přistání vždy skončilo fiaskem. Přesto jsem pořád snil o tom mít hlavu v oblacích.

Zavolaal jsem do Staňkova a už to jelo jako na drátku. Za týden tam byl slet, v pátek večer jsem dorazil. Foukal silný vítr, ale předpověď na sobotu byla super. Tak se grilovalo, popíjelo pivočko a klábosilo o létání. S každým jsem se tam seznámil, bedlivě jsem naslouchal a hltaal každou informaci, která se týkala startu. Skoro jsem ten večer udělal pilotní průkaz. Ráno bylo azuro letové počasí. Připravil jsem stroj, připnul padák a při-

dal se k ostatním na plochu. První nedočkavci už se vraceli z ranního výletu natěšení luxusním letem. Usedl jsem do tříkolky, připoutal se, můj tep se asi pohyboval něco přes 260 a nekonečně. Start – a nic! Zradil mě zahraniční motor značky TRABANT, no, spíše to bylo zapalování, které bylo z ruského buldozera Stalinec. Na pomoc přišli dva kolegové piloti, kteří již měli bohaté zkušenosti s domácí výrobou různých leteckých udělátek. Komplet rozmontovali zapalování do posledního šroubku. Při pohledu na hromádku šroubků a kablíků se má vidina prvního letu vzdalovala, ale přece se to povedlo! Sehnali jsme jiné zapalování. Večer jsem byl připraven opustit zemskou gravitaci a mít konečně hlavu v oblacích, ne jako v hospodě, a zažít ten euforický pocit svobody a volnosti.

Silné bušení srdce, zvláštní mravenčení v kolenou a žaludeční křeč jasně říkaly, že už není cesty zpět. Poslední kontrola vrchlíku, připoutal jsem se do sedačky, kontakt, motor naskočil. Polil mě studený pot, ale něco mě pořád hnalo dopředu. Letět, letět, letět. První dva starty nevyšly. Padák se za mnou válel po startovací ploše jako laciná sexuální pracovnice. Ne a ne se zvednout. A najednou se objevili mí známí mechanici: „Copak, copak? Nechce se mu, nebo ty letíš poprvé?! „Ne, ne,“ zamačchoval jsem. Přestalo mi bušit srdce. Tak, tady končí všechna legrace. „My ti podržíme padák a ty jen dej plný plyn.“ Jak řekl, tak jsem udělal. Krvavá Mary zařvala na plný plyn, padák vystřelil nad hlavu a stroj vyrazil vpřed. Po pár metrech se začalo přední kolo nadzvedávat. Říkal jsem si, že ještě mám dvě vzadu a snad se to ani nezvedne. Opak byl pravdou. Cítil jsem, jak mě zlehka něco nadzvedává. Stále jsem křečovitě držel plný plyn a úzkostlivě se díval, jak se matička Země vzdaluje. V tu chvíli mi přestalo bít srdce. Pode mnou nic, jen jsem seděl v jakési sedačce a díval se, jak stoupám 5, 10, 20, 50 metrů. Začal jsem přemýšlet o tom, aby můj svěrač nezačal pracovat obráceně. „No, to je teda přča,“ říkal jsem si. „Start jsem zvládnul, ale co přistání?! Moc jsem jich neviděl.“ Jako na potvoru jsem před startem natankoval plnou nádrž. No, to je prima! Začal jsem kroužit nad letištěm, zhruba po 20 minutách jsem se přestal třást jako týden starý drahej pes a vyrazil na výlet směrem na Cheb. Nádherný pohled, krásná krajina, pohled z ptačí perspektivy. Vše jsem měl na dosah. Cítil jsem tu svobodu a zažíval něco, co se nedá ani popsat. Nádherný západ slunce, ty barvy! Byl jsem úplně volný jako pták.

Asi po 30 km jsem začal přemýšlet o návratu a možnostech přistání. Letiště se blížilo a s ním i úzkostlivý pocit. Několik pilotů právě dosedlo

Žijí mezi námi – Radek John

Dokončení ze strany 11

na travnatý koberec přistávací plochy. Moc se to ale z té výšky nedalo okoukat. Začal jsem kroužit nad letištěm a říkat si, že je to ještě dobrý. „Ještě letím, ještě mám palivo.“ Nevím, kolikrát jsem to obletěl, snad stokrát. Tam dole už začali grilovat steaky. Krásně voněly, až ke mně nahoru to bylo cítit. Všude po okolí se začala rozsvěcovat světla a padla tma. Měl jsem palivo tak na dalších 10 minut. Jeden opozdilec ještě balil padák. Bože, jak jsem mu záviděl! Z letiště nahoru bylo slyšet, jak na mě pokřikují, abych už šel dolů. „Hm, jak snadné,“ pomyslel jsem si. Moc se mi nechtělo, ale palivoměr neoblohně ukazoval nulu. A pak to přišlo! Motor z nedostatku benzínu začal vynechávat. Ještě jsem stačil dokončit otáčku nad ranvejí, než Krvavá Mary zavrčela naposled a děj se vůle boží. Najednou bylo děsivé ticho. Žádné burácení motoru. Nic, absolutní ticho... Z letiště jsem zaslechl hlasy. Něco jako „Kam to letíš, kde to přistáváš?“ Zem se začala nebezpečně přibližovat. Čekal jsem, že se mi hlavou promítne celý život, ale nebyl čas. Bylo jen slyšet jak se zvyšující rychlostí začínají šňůry svištět. Začal jsem přibrzďovat, ale nic. Výška 10 metrů. Stále jsem klesal, tlak mi vystřelil snad nad 300. Stále jsem si přibrzďoval. Poslední nádech a... kontakt. Utržené přední kolo, naštipnutá vrtule a přeražený ohradník pro krávy! Byl jsem dole a celý! Hurá, přežil jsem!!! Přistál jsem jen pár metrů od přistávací dráhy. Na pomoc přispěchali i mí mechanici. A už spekulovali: „Vrtule se zalepí, kolo svaříme na letišti v dílně, no, a na ten ohradník asi zapomenem.“ Pomalu jsem začal roztávat a dávat najevo, že jsem letěl. Přehrával jsem si v paměti ty nezapomenutelné okamžiky. Večer jsme to ještě trochu probrali a zapili. Nikomu z pilotů jsem dodnes neřekl, že to byl můj první let, i když to možná poznali...

Není potřeba udělat super přelet, ale bezpečně přistát...

S pozdravem Vzhůru dolů anebo Nahoru můžem, dolů musíme,

*pilot Radek John alias Johnny Walker,
ve spolupráci s LCK*

VZHŮRU DOLŮ

TANDEMOVÝ
LET NA
MOTOROVÉM
PARAGLIDU

WWW.RJFLY.WZ.CZ
+420 606 648 079

Šumavo, Šumavěčko milá...

Co je nového na Šumavě?

- Nedaleko Černého Kříže na Stožecku nechala Správa NP a CHKO Šumava postavit nový dřevěný most, ve své kategorii nejdelší v ČR. Most stojí na místě, kam historicky patří. Turisté se po něm dostanou až k hranici Mrtvého luhu. Dřívější lávka byla za bývalého režimu zbořena. Poté tu lidé museli chodit po ne právě bezpečném viaduktu.

- Letos poprvé po deseti letech soustavného využívání nenasadí šumavští lesníci v boji s kůrovcem chemické prostředky. Na základě pozitivních výsledků aktivních asanačních zásahů za

poslední tři roky o tom rozhodl ředitel Správy NP a CHKO Šumava Jiří Mánek.

- Ve Stanici pro handicapovaná zvířata v Klášterci u Vimperka se objevilo nemocné káně, jemuž se zčistajasna obrátila hlava i s krkem o 180° směrem dolů. S hlavou mezi koleny žilo celý měsíc. Příběh, jenž je hádankou i pro zvěrolékaře a zkušené šumavské ošetřovatele, nepostrádá happyend. Krk káně se po měsíci náhle vrátil do stabilní polohy. Vypadá to, že káně bude dokonce vypuštěno zpět do volné přírody.

- V sobotu 28. 12. 2013 byla v NP Šumava slavnostně zahájena běžkařská sezóna. Součástí bohatého programu byl závod historických lyžníků za účasti znalce historie lyžování Emila Kintzla. Největšími letošními lákadly NP jsou jízdy na saních tažených koňmi (Strážný a Modrava) a ukázka práce záchranářského psa Badyho (Rokyta). Pro děti připravilo Středisko ekologické výchovy řadu zábavných her a soutěží.

Šumavo, Šumavěčko milá...

Dokončení ze strany 12

Partnerem Bílé stopy je i letos Česká spořitelna, a.s., která uhradí polovinu, tj. více než 1 milión Kč, na její údržbu. Hlavní tíha leží na šumavských obcích a Regionální rozvojové agentuře – sídlo Stachy. Jakmile na Šumavě bude dostatek sněhu, dojde k udržování Šumavské magistrály (i s navazujícími okruhy a nástupními místy v šumavských obcích) opět dvakrát týdně. Na Šumavě je zhruba 600 km lyžařských tratí. V oblasti Kvildy, Srní a Prášíl vzniklo 30 km nových. Kvalitně lyžovat se dá v případě nedostatku přírodního sněhu pouze ve vyšších polohách nad 1 100 m, nejlépe mezi Modravou – restaurací na Břežníku a Černou horou a Bučinou.

• Ptáčkařská nezima aneb prosinec 2013 s nezvykle vysokými teplotami a povrch země nezapadlý sněhem, a tedy i snadný přístup k potravě, byly důvodem, proč někteří opeřenci neodlétli a zpívali jako na jaře. Zhoršení počasí sice tažné ptáky k migraci nakonec přiměje, leč prezimují v jižní Evropě či Francii. Na jaře se vrátí mezi prvními, z toho někteří již v únoru.

Někdy není právě jednoduché rozeznat, máme-li v přírodě co do činění s ještě neodlétlými ptáky či s prvními jarními návratilci. Mimoto v západních Čechách je obvyklým zimním hostem ze severu horský druh zedníček skalní, jehož let a červená křídla připomínají motýla. „Potěšující je, že ptáci stále více lidí nejen zajímají, ale příspěvek na jejich ochranu se stává pravidlem a často i narozeninovým nebo vánočním dárkem,“ dodává k tomu ředitel České společnosti ornitologické Zdeněk Vermouzek.

• Zajímavé webové odkazy: Nedej se/Divočiny z 29. 12. 2013 na: <http://www.ceskatelevize.cz/vysilani/1095913550-nedej-se/213562248420026-podtrzeno-secteno/>

Při zahájení zimní sezony na Kvildě byli poprvé představeni koně Národního parku Šumava, kteří v zimě vozí turisty a v létě budou pracovat v lese

Informace ze Světového kongresu o divočině Wild 10 s velkým množstvím videozáznamů a výstupů na: www.wild10.org

Připravila LCK

Šumavský koutek zoologa

Létající drahokam

Lidově zvaný rybařík, což z lingvistického hlediska přímo koresponduje se slovenským pojmenováním rybárik a promítá se i do anglického výrazu kingfisher, italského martin pescatore a do španělského martin pescador. V sousedním Německu mu říkají Eisvogel.

Ledňáček je náš nejkrásnější a nejpestřejší zbarvený ptáček. Pro exotické zbarvení se stal oblíbeným objektem fotografií přírody a jeho vzhled učaroval mnoha malířům a ilustrátorům. Básníci jej nazývají létající drahokam. Díky nim snad není člověka, který by ledňáčka nepoznal, ale málokdo se může pochlubit, že jej viděl na vlastní oči v jeho přirozeném prostředí. Je to tím, že jde o poměrně vzácného, malého a plachého ptáka, který i přes zářivé barvy v přírodě splývá s okolím. Tu a tam jej můžeme jen zahlédnout po vyplašení, jak jako zářivá šipka kličkuje mezi břehovými porosty a kopíruje hlavou řek a potoků.

Rybky polyká hlavou napřed

Ledňáček je vázán na čisté, pomalu tekoucí, zarybněné vody, neboť právě ryby jsou jeho hlavní potravou. Vzhledem k jeho velikosti se ne-

Ulovenou rybkou je nutno otočit hlavou do jícnu, Foto Ivan Lukeš

Ledňáček říční

jedná o ryby, ale rybky o maximální velikosti 12 cm. I tak má co dělat, aby takové sousto spolkl. Rybičky vždy polyká hlavou napřed, aby si neporanil jícen o ostré rybí ploutve. Zbytky ne strávené potravy – šupiny – pravidelně vyvrhuje v malých vývržcích. Je krásné pozorovat ledňáčka při lovu. Používá vyvýšená místa nad vodní hladinou, odkud sleduje svoji budoucí kořist. Po spatření velikostí odpovídající ryby se vrhá střemhlav do vody a za svoji obětí je schopen se potopit až půl metru. Je to kus umění, když si uvědomíme, že jeho tělo s napřimým zobákem funguje jako harpuna, neboť pod vodou se již nemůže orientovat zrakem a rybka nečeká. Proto také každý jeho pokus není úspěšný a stává se, že místo ryby uloví něco nejdleho.

Ledňáček loví i v lednu

Ledňáčci hnízdí 2x, výjimečně i 3x ročně v noře, kterou si sami vyhrabávají v kolmém

Pokračování na straně 14

Šumavský koutek zoologa

Dokončení ze strany 13

břehu nedaleko vody. Hnízdní nora dlouhá přes 50 cm končí malou kotlinkou, kam na holou zem, pokrytou zbytky rybích šupin, snáší samička 4 – 7 vajec, na kterých sedí střídavě oba rodiče dvacet dní. Mláďata vylutují z nory asi po 25 dnech a jsou ještě přikrmována rodiči. Obsazenou noru snadno poznáme podle zápa- chu a vytékajícího trusu. Po vyhnízdění se oba

partneři rozdělují a zbytek roku žijí samotářsky. Ledňáček je pták stálý, který za zimu neodlétá, jen se potuluje po toku a hledá nezamrzlá místa umožňující lov. I tak jich za krutých zim mnoho zahyne a i když je v současné době člověk kvůli škodám na rybím plůdku nepronásleduje, jejich početnost se nezvyšuje. V posledních letech nastal pro ledňáčky další problém, a to v přemno- žení norka amerického. Ten se do naší přírody

Ledňáček říční

nechtěně dostal z kožešinových farem a během pár let obsadil veškeré vodní toky. Tento zavle- čený druh, nemající v přírodě přirozeného nepřítele, decimuje nejen populace ptáků hníz- dících okolo vod, ale vše živé, na co stačí svojí tělesnou konstitucí. V současné době je ledňá- ček chráněn a patří mezi silně ohrožené druhy.

*Ivan Lukeš z Muzea Šumavy
v Kašperských Horách a LCK*

Trocha historie nikoho „nezabije“

Domácí výroba obuvi

Dřeváky a nejšle

Na Šumavě hrálo dřevo v životě lidí důležitou roli, takže není divu, že sloužilo i k zhotovování jednoduché obuvi. Nosily se dva různé typy – dřeváky a nejšle. Dřeváky obouvali lidé spíše v šumavském podhůří i v některých výše polo- žených obcích, převážně tam, kde žili Češi. Nej- šle – jakési pantofle s dřevěnou podrážkou a koženým vrchním páskem – bývaly častější výše v horách, hlavně tam, kde se hovořilo ně- mecky. Přesto však není možné jedné národ- nostní skupině jednoznačně přisoudit určitý typ. Dřeváky se dříve pod názvem Böhmische – tedy „české boty“ – vyvážely a prodávaly v Ba- vorsku, bylo proto možno setkat se s nimi i mezi německým obyvatelstvem.

Tuto překrásnou madonku na levém oltáři v kostele věnovali manželé Rosemarie a Karl Kressovi ze Železné Rudy. Taktéž nový dlouhý koberec mezi lavicemi je jejich dar

Dřevěné boty měly řadu předností. Především si v zimě udržovaly teplo a sucho, na rozdíl od kože- ných bot, které snadno provlhly. Ke zvýšení te- pelné izolace si lidé brá- vali větší dřeváky a do nich nacpali slámu, nohy si obalili hadry. Dřeváky ani nejšle nebyly přitom obuví, již by si lidé obou- vali pouze při práci v do- mácnosti a hospodářství, byly běžně nošeny i po obci. Ve 24 km od Železné Rudy vzdáleném Nýrsku jste mohli ještě na konci 19. století potkat o svátcích starší lidi, krácející v slavnostním oděvu do kostela s nejšlemi na nohou.

Zhotovování dřevěných bot

Dřeváky se zhotovovaly ze špalíku dřeva, který se nejprve sekerou přitesal do hrubé po- doby boty. Na některých panstvích si dokonce směli lidé ve vrchnostenských lesích vybrat vhodná buková polena na zhotovení dřeváků. Poleno otesané do tvaru dřeváku se upevnilo ve stojanu zvaném dědek. Pořizem a nožem byl pečlivě opracován a ohlazen povrch. Vnitřek se částečně vydlabal a odvrátil: k tomu sloužily různé velké vrátky, zvláštní sada nožů na hla- zení a větší dlátka. Dřevák se nakonec „zakou- řil“ v peci, aby byl lépe chráněn před vnějšími vlivy. Proto získával zvláštní zahnědlou, pro něj charakteristickou, barvu.

Nejšle mívaly ze dřeva pouze spodek. I ten se dělával z tvrdého, obvykle bukového dřeva. Pří- slušné polínko se přisekalo sekerou a pomocí pořizu a nože opracovalo a ohladilo do žádané podoby. Nejšle se často zhotovovaly na objed- návku přímo na míru majitele. Majitel si však musel přinést kůži, která tvořila vršek. Ohnula se přes špičku dřevěné podrážky a přibila hřeby tak hustě, aby jí nemohla proniknout voda.

Od Krumlova po Sušici a Železnou Rudu

Rozšíření nejšlí a dřeváků ovlivňovaly nejen levnost obuvi a domácí móda, ale také hustá síť výrobců. Říkalo se, že každý chudý obyvatel Šumavy v zimě buď tká, nebo dělá dřeváky. I když se v přehledu domácích výrobců z roku 1880 uvádělo pro sušický a prachatický okres kolem 200 pracovníků, kteří za rok vyrobili asi 50 000 párů dřeváků, byl skutečný počet ještě vyšší. Hlavně v blízkosti bukových lesů se ně- jaký výrobce nacházel snad v každé vsi. Za hlavní výrobní oblast se v té době označoval celý horský pás od Českého Krumlova až po Su- šici a na jihu k naší Železné Rudě.

Někdy příště se v této rubrice dozvíte více o produkci a prodeji dřeváků. Také o šumav- ských pokusech zavést výrobu dřeváků ve vel- kém a uspět na zahraničních trzích.

*Informace z knihy Vlastimila Vondrušky
„Život staré Šumavy“*

dodala LCK

Praví přátelé lyžování uctili významné historické výročí

V neděli dne 29. 12. 2013 se 13 opravdových milovníků lyžování s asi padesátkou diváků vrátilo na okamžik do historie závodního lyžování, a to až do starého Rakouska-Uherska. Těchto 13 borců se totiž obléklo do oděvů, používaných při lyžování před 60 až 100 lety, obulo celodřevěné lyže bez kovových hran, se stejným historickým vázáním typu Hutfield-Bildstein, a utkalo se ve sjezdovém závodě z vrcholu Pancíře na Weissovu louku na Špičáku.

Organizátoři akce o.s. Otevřená Šumava a jejich přátelé z oddílů SA Špičák, SK Špičák, Slj. Plzeň MP, Lokomotivy Plzeň i neorganizovaní měli za cíl připomenout významný fakt, že před 103 lety se na stejném úseku odehrál vůbec první sjezdový závod na historickém území Čech a Moravy. Tehdejší organizátoři – členové Českého ski klubu Plzeň – předstihli Krkonoše i bavorské sousedy a přiřadili se mezi první sjez-

Prátelé historického lyžování zdraví všechny čtenáře Železnorudského zpravodaje

ském vyběhnutí této louky a následném sjezdu do místa startu. Celkově se pak celý závod vyhodnotil pomocí složitých matematických výpočtů a vítězem závodu se stal Libor Kadlec ze Slavojů MP Plzeň před Václavem Mazínem ze stejného klubu. Překvapením závodu bylo 3. místo čtrnáctiletého Jakuba Lukáše, vnuka nestora lyžování Emila Kintzla, který se rovněž dobře umístil navzdory blížící se osmdesátce. Mimo vítězně Marcelu Kulíškové (maminky zrakově postižené české reprezentantky Anny) se závodu zúčastnily ještě dvě další ženy, které odmítly dodržet propozice závodu. Jana Mandíková sjela závod z neznámých důvodů se svým bratrem na historických sáňkách a Dana Hamplová, sice v předepsané lyžařské výstroji, si zkrátila trať a sjela pouze Weissovnu, zato však s nůši plnou buchet, které sklídily stejný úspěch jako její výkon. Mimoto se ještě zapojila do organizování spolu s manželem Milanem Hamplem, Emilem Kintzlem, Jirkou Maříkem a Frantou Vrbasem.

Nelze se nezmínit o „malé komické sportovní tragédii“ Jardy Tolara, když k pobavení všech škodolibých diváků přetřhl při mohutném startu řemen vázání, opravil a v beznadějně situaci se přesto vydal na trať...

Závěrem se sluší poděkovat všem, kromě těch diváků, kteří nedokázali překonat svou lenost,

závist, informace od pomlouvačů, oddílovou rivalitu nebo jiné důvody, a nedošli. Takových akcí by si měli lidé víc vážit a měli by je navštěvovat zejména rodiče s dětmi, nejen proto, aby se jejich potomci učili vážit si historie a úspěchů našich předků, ale aby též poznávali kamarádský duch, který stále ještě sem tam někde přežívá. Tak příště, aby tento duch neumřel, přijďte všichni a pak taková akce přispěje k tomu, co náš region potřebuje nejvíce – spojit dobré a schopné lidi.

Jarda Frič

Ota Šneberger ze Železné Rudy kladl důraz na umělecké podání

dové závody v Evropě! Tentokrát se jednalo již o 3. ročník této zajímavé i záslužné akce. Snaha organizátorů pořádat závod po původní trati musela tentokrát ustoupit nepříznivé zimě, takže část trati byla změněna a část trati musela být absolvována pěšky. To nic neubralo na dobré náladě závodníků, většinou starších ročníků a dobrých kamarádů, jedenácti mužů a jedné ženy – Marcely Kulíškové. Aby to nebylo tak jednoduché, byl na Weissově louce uspořádán ještě vložený závůdek, který spočíval v lyžař-

Dámské lyžnice se evidentně dobře bavily, zleva: Dana Hamplová z Klatov a Marcela Kulíšková ze Železné Rudy

Iron Jam 2013

Jedna z největších zimních akcí na Šumavě a největší městské závody v republice se konaly již potřetí, mezi vánočními a novoročními svátky. Přímou v centru města, kde byla uzavřena Belvederská ulice a postavena velká překážka v podobě Tatry Terrno, přilákaly letos opět rekordní počet návštěvníků a stejně tak i závodníků. Na tři desítky snowboardistů a lyžařů se utkaly o věcné ceny za 50 tisíc a hotovost ve výši 20 tisíc korun. Mnoho stovek diváků, kterých za den bylo více než tisíc, si tak užilo různá salta a rotace závodníků z celé republiky. Výsledky, bohatou fotogalerii i video sestřih z celé akce naleznete na stránkách hlavního sponzora celé akce: www.horsefeathersironjam.eu

Velké díky patří Městu Železná Ruda a starostovi za povolení akce a pomoc s jejím uskutečněním, technickým službám za poskytnutí materiálu a všem pomocníkům za pomoc s organizací.

Text a foto: fb

Tahle zima zatím dává vlekařům zabrat

V první polovině prosince provozovatelé areálů v železnorudské oblasti, kde je k dispozici umělé zasněžování, vynaložili hodně úsilí a peněz, aby na Vánoce udělali radost lyžařům a také sobě, protože tržby o vánočních prázdninách bývají hodně důležité pro ekonomickou bilanci celé sezony. Letošní extrémní zima však zatím provozovatelům lyžařských areálů dělá nemalé starosti. Ti, kteří pilně zasněžovali, udělali sice lyžařům relativně hezké lyžování, ale sobě nadělali spíše starosti, protože značnou část jejich prosincového zasněžovacího úsilí příroda zničila. Počínaje 30. prosincem museli prakticky začínat znovu, organizovat další noční směny, vynakládat další peníze. To vše spolu s nedostatkem vody znamená, že areály nemohou zatím nabídnout v plném rozsahu to, na čem pilně pracovaly a do čeho investovaly v letní sezoně. To jim přináší další ekonomické ztráty a trochu to kazí náladu jim i lyžařům.

Nejbolestnější je to zatím zejména ve Ski areálu Špičák, kde jsou připraveny skvělé novinky – nový dlouhý vlek a krásná, široká, bezpečná sjezdovka pod Šancemi a speciální

Snowpark na Lubáku. V LA Nad nádražím v Železně Rudě nemohou plně využít zbrusu nový vlek, ani plnou šířku svých sjezdovek. Na Belvederu se nemohlo zatím plně využít rozšíření sjezdovky Engadin, ani nově opravený vlek pod Belvederem, který se má rozjet opět po dvouleté přestávce. Naopak, právě tomuto areálu paradoxně napomáhá inverzní počasí v tom, že zde drží úprava sjezdovky většinou po celý den.

Ski and Bike areál Špičák, Foto LCK

Výše uvedené okolnosti by měli vzít v úvahu někteří nároční návštěvníci, kteří se dožadují snížení jízdného, vzhledem k omezenému provozu areálů. Spíš by si měli vážit toho, co pracovníci areálů musejí pro jejich potěšení vynakládat a také toho, že berou na sebe značná ekonomická rizika. Vždyť to, že se lyžovalo po celé vánoční prázdniny ve všech těchto areálech, včetně areálu Samoty nebo louky pod Sirotkem a na Weissově louce, je doslova zážitek, ale také důsledek velké obětavosti a úsilí jejich pracovníků. Doufáme, že paní Zima se v dalším průběhu umoudří a nakonec budou moci být spokojeni všichni.

Jarda Frič

U vleku nám rádí bobři. Pokácí strom a z větví staví hráze. Hnedle jako někde v Kanadě. To jsou špony, co říkáte? Text a foto: Tomáš Malecha st., Ski areál Belvédér

Jako vystřižení z reklamy na rodinné lyžařské štěstí - vzadu lyžař - olympionik Marcel Maxa, synové Adam (vpravo) a David (vlevo), uprostřed dcera Magdaléna. Profí plakát, který v této zimní sezoně nejčastěji uvidíte v souvislosti s provozem Ski areálu Belvédér.

A tip na výlet v běžecké stopě?

Kam na běžky, to je momentálně těžká otázka. Stopy byly upraveny naposled 13. 12. 2013, od té doby nesněžilo. Byla netypická prosincová inverze, která ubrala sníh a zbytek přeměnila na led. Donedávna u nás šlo ještě vyrazit z Gerlový Hutě po Sklářské cestě, dolů na Poštáka a zpět na parkoviště. Nebo podél hůrecké silnice na Popelní domky a poté doprava na Bukovinu a Hůrku. Tam byla ovšem místa bez sněhu, tak si lyžaři museli dávat velký pozor. Déšť bohužel následně zničil poslední zbytky slušné stopy. SKOL!

Čtírad Drahorád

31. prosince bylo v lyžařském areálu na Špičáku veselo ...

Železnorudský zpravodaj. Vydává město Železná Ruda, Klostermannovo nám. 295, 340 04 Železná Ruda. Registrováno Min. kultury pod číslem MK ČRE 11849. Elektronická verze: www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj, www.facebook.com/ZeleznorudskyZpravodaj

Redakční rada: Lucie Charlotte Kopecká, Filip Brož, fotografie a obrazová redakce: Václav Chabr, záchraný systém: Filip Brož, Michal Jand'ura; příjem inzercí: Milan Kříž (místostarosta); e-mail redakce: lucky.kay@tiscali.cz, cappa@email.cz, vchabr@seznam.cz, kriz@zeleznaruda.cz.

Náklad: 1200 výtisků. Uzávěrka 5. každého měsíce. Redakce si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.